

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไทยศึกษา

Thai Study

• สารานุกรม พลดี

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1	กรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่อง "ไทยศึกษา"	1
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไทยศึกษา	2
	พัฒนาการเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องไทย	4
	ขอบเขตของเนื้อหาเกี่ยวกับไทยศึกษา	9
	ความเป็น "ไทย"	12
	การศึกษาเรื่องถิ่นกำเนิดของคนไทย	15
	กรอบแนวคิดและแนวทางการศึกษาเรื่องไทย	18
	สรุป	25
บทที่ 2	ภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย	27
	ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย	28
	ลักษณะทางประชากรของประเทศไทย	31
	ทรัพยากรธรรมชาติของไทย	41
	ทรัพยากรของไทย : จากปัจจุบันสู่นาคต	47
	สรุป	48
บทที่ 3	พัฒนาการของรัฐและอาณาจักรในประวัติศาสตร์ไทย	51
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	52
	พัฒนาการของรัฐโบราณในประเทศไทย	60
	พัฒนาการของรัฐสมัย ก่อนประวัติศาสตร์ไทย	62
	พัฒนาการของรัฐและอาณาจักรในประวัติศาสตร์ไทย	70
	การปรับปรุงบ้านเมืองให้ทันสมัยเพื่อปกป้องรัฐและอาณาจักร	84
	สรุป	86
บทที่ 4	สังคมไทย	89
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสังคมไทย	90
	พัฒนาการและโครงสร้างของสังคมไทย	93

	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งภาคชนบทและสังคมเมือง	98
	รูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะของสังคมไทย	101
	ค่านิยมในสังคมไทย	105
	ปัญหาของสังคมไทย	108
	การเปลี่ยนแปลงสังคมไทยสู่ความทันสมัย	115
	สังคมไทยในบริบทสังคมโลก	123
	บริบทนิยมกับสังคมยุคใหม่ : ความท้าทายของสังคมไทยในอนาคต	124
	สรุป	128
บทที่ 5	เศรษฐกิจไทย	131
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐกิจไทย	132
	พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยและอยุธยา	134
	พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยสมัยต้นรัตนโกสินทร์ (ก่อน พ.ศ. 2398)	137
	พัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยหลัง พ.ศ. 2398	142
	หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	153
	เศรษฐกิจไทยกับความท้าทายท่ามกลางเศรษฐกิจโลก	160
	สรุป	162
บทที่ 6	การเมืองและการปกครองของไทย	165
	แนวคิดเรื่องการเมืองการปกครองของไทย	166
	การแบ่งช่วงเวลาการศึกษาการปกครองของไทย	170
	การปกครองของไทยสมัยโบราณ	171
	การปกครองของไทยสมัยใหม่	180
	การปกครองของไทยสมัยปัจจุบัน	186
	แนวคิดเรื่องประชาธิปไตยในสยาม	193
	พัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	201
	ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย	207
	การปกครองท้องถิ่นของไทย	210
	สรุป	214

บทที่ 7	ภาษาและวรรณคดีไทย	217
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาไทย	218
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีไทย	228
	วรรณคดีไทยสมัยสุโขทัย	235
	วรรณคดีไทยสมัยอยุธยา	241
	วรรณคดีไทยสมัยธนบุรี	253
	วรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์	256
	วรรณกรรมปัจจุบัน	259
	นักประพันธ์และผลงานวรรณกรรมไทยที่สำคัญ	263
	วรรณกรรมพื้นบ้านของไทย	268
	ไทยศึกษากับภาษาและวรรณคดีไทย	270
บทที่ 8	ศาสนาและความเชื่อในสังคมไทย	275
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนา	276
	ความเชื่อในสังคมไทย	281
	ศาสนาพุทธในสังคมไทย	286
	ศาสนาอิสลามในสังคมไทย	294
	ศาสนาคริสต์ในสังคมไทย	302
	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูในสังคมไทย	305
	ความเชื่อเรื่องผีสงนางไม้และเทวดา	309
	สรุป	320
บทที่ 9	ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย	323
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม	324
	พื้นฐานวัฒนธรรมไทย	332
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเพณีไทย	336
	ขนบธรรมเนียม ประเพณีในสังคมไทย	340
	ประเพณีท้องถิ่นของไทย	352
	การเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย	358
	สรุป	360

บทที่ 10	มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย	363
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	364
	การขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	370
	ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย	374
	การประกอบพิธีกรรม : ภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติ	374
	ภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัย : ปัจจัยจากการปรับตัว	379
	หัตถกรรมพื้นบ้าน : ผลงานสร้างสรรค์จากภูมิปัญญา	383
	การละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทย : ภูมิปัญญาด้านสันทนาการ	386
	การแพทย์แผนไทย : มรดกภูมิปัญญาแห่งบรรพบุรุษ	393
	อาหารไทย : มรดกภูมิปัญญาที่มากกว่าเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต	395
	การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	398
	สรุป	400
	บรรณานุกรม	403
	ประวัติผู้เขียน	415